

ปัจจัยคัดสรรที่ทำนายความตั้งใจที่จะอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวสุรีย์ ท้าวคำลือ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SELECTED PREDICTORS OF NURSES INTENTION TO REMAIN WITH ORGANIZATION,
PRIVATE HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS

Miss Suree Taokumlue

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Administration

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491400

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยคัดสรรที่ทำนายความตั้งใจที่จะอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

โดย   นางสาวสุรีย์ ท้าวคำลือ

สาขาวิชา   การบริหารการพยาบาล

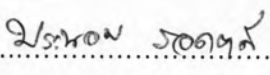
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนิดา ดามาพงศ์

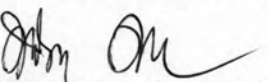

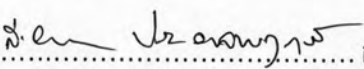
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนิดา ดามาพงศ์)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ส.วาสนา ประवालพฤษ์)

สุรีย ท้าวคำลือ : ปัจจัยคัดสรรที่ทำนายความตั้งใจที่จะอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร (SELECTED PREDICTORS OF NURSES
INTENTION TO REMAIN WITH ORGANIZATION, PRIVATE HOSPITALS,
BANGKOK METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. พนิดา ดามาพงศ์, 136 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาล
เอกชน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ความพึงพอใจในงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
หัวหน้าหรือผู้ป่วย กับความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวทำนายความตั้งใจที่จะอยู่ในงาน
ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่าง 293 คน ที่ได้จากการสุ่ม
ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจากแนวคิด
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และทดสอบความเที่ยงด้วย
วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยง .93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน ของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก
2. อายุ ความพึงพอใจในงาน การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
และการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
3. กลุ่มตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 มี 4 ตัวแปร คือ การมีปฏิสัมพันธ์ในหน่วยงาน ค่าตอบแทน ลักษณะงาน และอายุ โดยสามารถ
อธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงานได้ ร้อยละ 29.3 (R² = .293) ได้สมการทำนายใน
รูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z}_{\text{ความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน}} = .281 * Z_{\text{การมีปฏิสัมพันธ์ในหน่วยงาน}} + .206 * Z_{\text{ค่าตอบแทน}} + .160 * Z_{\text{ลักษณะงาน}} + .124 * Z_{\text{อายุ}}$$

สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล..
ปีการศึกษา.....2549.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

467 76080 36 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: NURSES INTENTION TO REMAIN / JOB SATISFACTION / HEAD NURSE'S PARTICIPATIVE MANAGEMENT

SUREE TAOKUMLUE : SELECTED PREDICTORS OF NURSES INTENTION TO REMAIN WITH ORGANIZATION, PRIVATE HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. PANIDA DAMAPONG, Dr.P.H., 136 PP.

The purposes of this research were to study the level of nurses intention to remain with organization, to examine the relationships between personal factors, job satisfaction, and head nurse's participative management with nurses intention to remain with organization and to search for the variables which can predict nurses intention to remain with organization, private hospitals, Bangkok Metropolis. The research subjects, randomly selected through multi-stage sampling technique, consisted of 293 professional nurses. An instrument was developed by the researcher which has been tested for content validity and reliability with Cronbach alpha coefficient of .93. Data were analyzed by using mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The major findings were as follow :

1. Nurses intention to remain with the organization was at the rather high level.
2. Age, job satisfaction, participation in goal setting, participation in problem solving, and participation in change were significant positively related to nurses intention to remain with organization at .05 level.
3. The variables predicted nurses intention to remain with organization at the .05 level, accounted for 29.3 percent of the variance were interaction, pay, task requirement and age (R² = .293). The standardized score equation as follow :

$$\hat{Z}_{\text{intention to remain}} = .281 * Z_{\text{interaction}} + .206 * Z_{\text{pay}} + .160 * Z_{\text{task requirement}} + .124 * Z_{\text{age}}$$

Student's signature.....*Suree Taokumlue*.....

Field of study....Nursing Administration... Advisor's signature.....*Panida Damapong*.....

Academic year..... 2006..... Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถเป็นอย่างยิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนิดา ดามาพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาเพื่อช่วยดูแล ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ รักและเมตตา พร้อมทั้งให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี ประธานสอบ วิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนคุณอาจารย์ ในคณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัย ตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้อำนวยการโรงพยาบาล และหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาล เอกชนทั้ง 8 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บ รวบรวมข้อมูล ตลอดจนพยาบาลวิชาชีพที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัย ที่ให้ความกรุณาตอบ แบบสอบถาม และขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้กรุณานับสนุน เงินทุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้ให้สติปัญญา ความใฝ่รู้และกำลังใจ ที่ยิ่งใหญ่ ขอขอบพระคุณน้ำประสิทธิ์และน้ำทวี ที่คอยสนับสนุน ให้กำลังใจ และให้คำปรึกษา ด้วยดีเสมอมา ตลอดจนนายแพทย์ พิพัฒน์ พงศ์รัตนามาน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเมืองสมุทร ภูเก็ต ที่ได้มอบโอกาสและเวลาในการศึกษาให้กับผู้วิจัย และขอขอบคุณ คุณดวงกมล สายเทพ กัลยาณมิตรที่พร้อมให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในทุกเรื่องจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การคงอยู่ในงานและการลาออกจากงาน.....	13
ความพึงพอใจในงาน.....	28
การบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	36
ปัจจัยส่วนบุคคลกับการคงอยู่ในงาน.....	42
แนวทางการบริหารโรงพยาบาลเอกชน.....	43
บทบาทของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	60

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
สรุปผลการวิจัย.....	84
อภิปรายผลการวิจัย.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	94
รายการอ้างอิง.....	97
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	111
ภาคผนวก ข. ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ.....	112
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย.....	113
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย.....	115
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	116
ภาคผนวก ง. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	125
ภาคผนวก จ. การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ.....	130
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละ โรงพยาบาล.....	58
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร.....	60
3	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน การบริหารแบบมี ส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วยและความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงานของพยาบาล วิชาชีพ.....	66
4	จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตาม อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล.....	71
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร อายุ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาล ความพึงพอใจในงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้า หอผู้ป่วย และความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน จำแนกโดยรวมและรายข้อ.....	73
6	ค่าสถิติเบื้องต้นของความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน จำแนกตามสถานภาพ สมรส.....	75
7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	75
8	ค่าสถิติเบื้องต้นของความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน จำแนกตามระดับ การศึกษา.....	76
9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	76
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ กับความตั้งใจที่จะคงอยู่ ในงาน.....	77
11	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในการคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ ความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน โดยวิธี(Enter).....	78
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R ²)และ ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น (R ² change) ในการพยากรณ์ความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงานเมื่อใช้วิธี StepwiseSelection	79

ตารางที่		หน้า
13	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ B และทดสอบค่าคงที่ของสมการ.....	81
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรพยากรณ์ และระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน.....	135

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงตัวแบบการลาออกตามแนวคิดของ March และ Simon (1958).....	18
2	แสดงตัวแบบการลาออกตามแนวคิดของ Price (1977).....	19
3	แสดงตัวแบบการลาออกของ Price (1977) ภายหลังจากปรับปรุงใหม่ โดย การทดสอบของ Bluedorn (1982).....	20
4	แสดงตัวแบบการลาออกตามแนวคิดของ Mobley และคณะ (1978).....	21
5	แสดงตัวแบบการลาออกจากงานตามแนวคิดของ Mobley (1982).....	22